

Efesios **Pablumi kartanta ka^{han} Efesupi** **kriyiqkunaman**

Éfeso pwibluqami, Asia prubinsyapa kapitalnin karan. Chaymi chay mar yakupa manyanpi atun pwiblu katin, yaku karrupi maymantapis chayman shamuqllapa rantinanllapapaq, chaynulla imanllapatapis apamuqllapa rantikunanllapapaq ima. Chay Éfeso pwibluman apustul Pablo çharqa, yaçhachikuran Jesucristupa shumaq rimayninta. Chaynu yaçhachikutin kriyitinllapami, Pabluqa chay Efesupi ishkey añuta kidar yaçhachiran kriyiqkunataqa. Chaypaq mas intrakanarqa liyishunllapa Hechos 19.1-41.

Kay kartanpimi apustul Pabluqa chay Éfeso pwiblupi taq kriyiq masinkunataqa intrachiran, Tayta Dyusqa imanumi kusalata munamanchik, chaynulla washamanchik nir (1.1-3.21). Chaynullami niranpis Tayta Dyus munashannulla kawsananllapapaq nir (4.1-6.24).

Pablumi saludakun

¹ Nuqa Pablumi, Tayta Dyus munashannulla Jesucristupa apustulnin kani. Chaymi tukuyta Éfeso pwiblupi Dyus akrajin Jesucristulapi chiqap kriyiq kaqkunaman, kay kartata iskribimuni.

² Chaymi Taytanchik Dyusta, chaynulla Amitunchik Jesucristutapis kusalata mañakuni llakipar tukuy imapi yanapashunanllapapaq,

chaynulla kusala shumaqta kawsachishunanllapapaq ima nir.

Jesucristuraykumi shumaqchakanchikllapa

³ Kriyiq masiykuna, Jesucristupi kriyir pulla kashanchikllaparaykumi, Tayta Dyusqa unaq syilumanta-pacha kusata yanapamashanchikllapa masta paypi kriyirlla ima kawsanallapapaq. Chaymi ashwan, Amitunchik Jesucristupa Taytan Dyustaqa kusalata alabashunllapa.

⁴ Chaqa Taytanchikllapa Dyusqami manaraq kay pachamapis kayatinraqchu, akramaranchikllapana maydiyapis Jesucristuwanna pulla kanallapapaq. Chaymi ashwan chaynu tukuy uchanchikkunamanta, chaynulla mana allin kaqkunamanta llakipar akramashanchikllaparayku, paypa naypanmanqa qimikayta puytinchikllapana.

⁵ Chaqa Jesucristuraykumi payqa llakipar akramaranchikllapa paypa chiqap wamrankunana kanallapapaq, imanutaq payqa unaymanta-pacha chaynu kanata munasha kayaq chaynulla.

⁶ Chaymi chaynu munamarninchikllapa munashan Wamranta kaçhamur kusalata yanapamashanchikllaparaykumi, Tayta Dyustaqa maydiyapis alabanallapapaqna karan.

⁷ Chaqa kusalata munamashanchikraykumi, Wamran Jesucristumatapis kaçhamuran yawarninta îchar wanutin, Taytanchikllapa Dyusqa pirdunar, manana uchayjunpaqnachu riqsimanallapapaq.

8 Chaymi ashwan Taytanchikllapa Dyusqa kusalata munar ima yanapamashanchikllapa, kusala yaçhaq, kusala intrakaq ima kanallapapaq.

9 Chaynullami Taytanchik Dyusqa, unaymanta-pacha kusalata munarninchikllapa payla yarpusha kayaq, Wamran Jesucristuwan tukuyta imata rurananpaq chaymatapis intrachimashanchikllapana.

10 Piru chay ima tyimpuçhi Jesucristuna unaq syilupi kaqkunata, chaynulla kay pachapi kaqkunatapis, mantakunanpaq tyimpu çhamutinqa, pay mantakunanpaqna Tayta Dyusqa qunqa.

11 Allita yaçhashanchikllapanumi Tayta Dyusqa imatapis ruran pay munashannullaqa. Chaymi Wamran Jesucristuwan pullacharqa, paypaqna kanallapapaq nimashanchikllapallana karan.

12 Chaynuqami Tayta Dyusqa rurasha, nuqakuna Israelmanta kaqkuna Jesucristupi puntata kriyiqkunaqa, Dyuslata kasur kawsatiyllapa, wakin rikamaqllapakunamapis paylatana alabananllapapaq.

13 Chaynullami qamkuna mana Israelmanta kaqkunapis, Dyus chiqap nishankunata uyaparqa, intrakaraykillapa imanumi washakayankillapa kanqa nir. Chaymi Jesucristupi kriyir paywan pullachakarnaqa, Taytanchikllapa Dyuspana karaykillapa. Chaynu pullachakatkillapaqami, Tayta Dyusqa siñalashuqllapa yupay Santu Ispiritunta qushuranllapa. Chayna yaçhanaykillapapaq Santu Ispirituta arnishushanllapataqa kumplishushallapa nir.

14 Pay Santu Ispirituqami, Dyus imanu

munashan tyimpu çhamutin arnimashanchikllapataqa aypanallapapaq nir chiqapta intrachimanchikllapa. Chaymi chay arnimashanchikllapata limpu kumplir Tayta Dyus paypa kaqninkunata washamashallapapaq, tukuyla kusata alabayashunllapa.

Pablumi Dyusman mañakun kriyiqkunaqa kusala intrakaq kananllapapaq

¹⁵ Kriyiq masiykuna, nuqami qamkunapapaq yaçhasha kani imanumi Amitunchik Jesucristupi kriyishaykillaparayku, uknikillapa uknikillapa kusalata llakipanakur kawsankillapa nir.

¹⁶ Chaymi Amitunchikman qamkunapapaqqa mana shaykuq kusalata payji nir mañakuni.

¹⁷ Chaynullami Amitunchik Jesucristupa Taytan, kusala allin Dyusninchikllapataqa kusalata mañanipsis Santu Ispiritunwan yanapashunanllapapaq. Chaynami Santu Ispiriturayku Tayta Dyuspaq allita intrakar, chiqaptana payta riqsinaykillapapaq.

¹⁸ Tayta Dyustaqami mañanipsis intrachishunanllapapaq, payqami akrashushallapa chiqap paypa kaqninkunana kanaykillapapaq nir. Chaynullami intrachishunqallapapis kusala shumaqmi Dyusninchik arnir tukuyla paypa kaqninkunata qumayashanchikllapapaq nir.

¹⁹ Chaymi mañanipsis qamkuna Jesucristupi kriyiqkunaqa allita intrakanaykillapapaq Taytanchikllapa Dyusqami kusala ukman shumaq pudirniyun kar tukuyla kriyiqkunata yanapamanchikllapa nir.

20 Chaqa imanutaq chay pudirninga Jesucristutaqa wanushanmanmatapis kawsachimuran. Chaymantami unaq syiluman apar, Tayta Dyuspa allilaw qichqanpina tachisha.

21 Chaynumi Tayta Dyusqa Jesucristutaqa wakin pudirniyun kaqkunamanta, rikaypaq mana rikaypaq mantakuqkunamanta, paylla maydiyapis mantakuqkunamanta, chaynulla tukuylla kay pachapi kaqkunamanta, kanan maydiyapis paylla mantakunanpaq numrasha Tayta Dyusqa.

22 Tayta Dyusqami tukuylla imakunatapis, Jesucristupa çhakinpa çhakinman çhuraran, payna rikar mantananpaq. Chaynullami Jesutaqa tukuylla kriyiqkunapaqqa uman yupay kar mantananpaq niran Tayta Dyusqa.

23 Chaynumi Amitunchikllapaqa, tukuy kriyiqkunapaqa umanchikllapa katin, nuqanchikkuna-shuypaqa paypa kwirpun yupayna kanchikllapa. Chaynu karmi payqa mantamanchikllapa. Chaqa payqami tukuy lugarpi kashanrayku iman u kashallapa imamapis yanapar kawsayninchikta qumanchikllapa.

2

Dyusmi dibaldila llakipar washamanchikllapa

1 Kriyiq masiykuna, unayqami qamkunaqa wanusha yupay kawsaq kankillapa, chay mana allinta rurur uchakushaykillaparayku.

2 Chaqa qamkunaqami kay pachapi kusalata uchakurlla kawsaq chaykunata kasur kawsaq kankillapa. Chaynuqami chay dyablu

munashanlatana ruraq kankillapa. Chaqa chay dyabluqami unaq wayrapi chaynulla kay pachapi chay mana allinta ruraqkunata mantan. Chaymi ashwan, Dyusta mana kasuqkunataqa kusalata animachin, mana allinlata rurananllapapaq.

³ Piru nuqanchikkunapismi unayqa chaynu kawsaq kanchikllapa. Chaymi imatapis yarpushanchikllapanulla mana allinkunalata rurarkawsaq kanchikllapa. Chayraykumi wakin mana kriyiqkunata yupaylla, Tayta Dyusqa kusala manchaypaqta kastigamanallapapaqna karan.

⁴ Nataq Taytanchik Dyusqami, kusala ukmanta llakipakuq kar, imanu kashallapamapis llakipamashanchikllapa.

⁵ Chaqa uchanchikllaparaykumi tukuy tyimpupaq wanunallapapaqna karanchikllapa. Piru Taytanchik Dyusqami kusala llakipakuq kar, Wamran Jesucristuwan kawsachimanchikllapa wanunallapamantaqa. Chaymi qamkunatapis Dyusninchikqa llakipashurllapa mana imawan pagratkillapa imapischu dibaldila washashushallapana.

⁶ Chayraykumi Tayta Dyusqa Wamran Jesucristuwan pullata kawsachimarninchikllapaqa, kananlla unaq syilupi yupayna Amitunchikwan kawsanapaq nimashanchikllapa.

⁷ Tukuy kaykunataqami Tayta Dyusqa rurasha tukuy tyimpupaq allita intrachimanallapapaq, ipayqami kusata munar, Wamran Jesucristuwan tukuy imapi kusalata llakipamarninchik yanapamashanchikllapa! nir.

⁸ Chaqa qamkunapismi Tayta Dyus munashushanllaparayku, Jesucristupi kriyirlla

washakashaykillapa. Manami qamkuna imata allinta rurashaykillaparaykuchu washakashaykillapa. Ashwanmi Tayta Dyus chaynu llakipashurllapa, mana imawan pagratkillapa imapischu dibaldila washashushallapa.

⁹ Chayraykumi mayqanpis mana alabakayta puytinchu, allinta rurarlami washakasha kani nirqa.

¹⁰ Chaqa allita yarpuyllapa: Chay ruramashanchikllapa Tayta Dyusmi akrar pullachamaranchikllapa Wamran Jesucristuwan. Chaynuqami imatapis allinkunalatana rurar kawsanallapapaq unaymanta-pacha, nishallana karan.

Jesucristuraykumi uk ayllulana kanchikllapa

¹¹ Éfeso pwiblumanta kriyiq masiykuna, allita yarpuyllapa: Israel pwiblumanta runakuna kwirpunllapapi siñalnijun kaqkunaqami, nishuqllapa: “Qamkunaqashi mana kwirpuykillapapi siñalnijun kashaykillaparayku, Dyuswan kaytaqa mana puytinkillapachu” nir.

¹² Allita yarpuyllapa: Unayqami qamkunaqa, Jesucristupi mana kriyiq imachu kankillapa. Chaynulla manami Dyus akrashan Israel pwiblumantachu karaykillapa. Chaynu karmi Tayta Dyus arnikushanmatapis mana aypanaykillapapaqnachu karaykillapa. Chaymi kay pachapiqa mana Dyusninchikwan imalamapischu kawsaq kankillapa. Ashwanmi tukuy tyimpupaq chinqanaykillapapaqlana kawsaq kankillapa.

13 Piru kanan-shuypaqami Jesucristuqa washamanallapapaq yawarninta ihar wanusha nir kriyishaykillaparayku, paywan pullana kawsayankillapa, michka unay paymanta karupllapi kasha karmapis.

14 Chaqa Jesucristumi shumaqchamaqn-inchikllapaqa. Chaynu karmi payqa mana Israel pwiblumanta kaqkunata, chaynulla Israel pwiblullamanta kaqkunawanmapis, uk aylulapaq yupayna tikramashanchikllapa. Chaynu uklapaqqami Tayta Dyusqa tikramashanchikllapa, chay uk kusa atun pata yupay arkamaqninchikllapata ratachir. Chaqa chay pata arkamashallapami, mana pulla kayta puytir, hiqninakur ima kawsaq kanchikllapa. Piru chaytaqami Jesucristuqa kwirpullawan ratachiq yupayqa karan.

15 Chaymi Jesucristuqa, Moiss mantakushankunamatapis mana kasunapaqnachu nir, ashwan ishkay pwiblu chiqanchanakusha kaqmatapis uklapaqna tikraran, paylatana sirbir ima kawsananllapapaq. Chaynu rurar imami tukuyлата shumaqchamaranchikllapa.

16 Chaqa payllami uk kruspi wanushanrayku, chay ishkay pwiblu chiqanchanakusha maqanakuq yupay kaqkunamatapis uklapaqna tikrar, Dyuswan shumaqchamaranchikllapa.

17 Kriyiq masiykuna, Jesucristuqami, shamuran shumaq rimayninta intrachimanallapapaq. Chayna paylata kasur shumaqtana kawsanal-lapapaq, chay qamkuna Dyusmanta karupllapi kaqkuna, chaynulla paywan pulla kasha kaqkunamapis.

18 Chaymi Jesucristurayku nuqanchikkunaqa ukninchikllapa ukninchikllapa Santu Ispiritullawan kar, Taytanchikllapa Dyusmanqa qimikayta puytinchikllapa.

19 Chayraykumi qamkunaqa manana furastiru yupaynachu kar, ashwan uk ayllulana kawsankillapa. Chaymi kananqa qamkunapis, imanutaq Dyus akrashankuna kaq, chaynuna kankillapa. Chaynuqami tukuynikillapa Tayta Dyuspa wamrankunana kankillapa.

20 Chaynu karmi qamkunaqa imanutaq uk wasimataqa simintuta rajar alli shachinllapa, chay yupay kankillapa. Chaymi simintu rajakasha chaykunaqa, apustulkuna, Dyuspaq rimagninkuna ima. Piru chay simintuta rajar rumita çhurashallapa chay-shuypaqami, Jesucristo.

21 Chaymi nuqanchikkuna Amitunchik Jesucristupi kriyiqkunaqa, chay simintu rumi çhurakasha chaypa ananman çhurakar llutakaq yupay kanchikllapa. Chaymi imanutaq uk wasimataqa shachinllapa chaynu nuqanchikkunapis winashunllapa, Tayta Dyuslapaq kar, paypa kusa allinla wasin yupayna kanallapapaq.

22 Chaynumi qamkunapis Jesucristuwan pulla karllapaqa, nuqakunawan tantakarqa uklana kankillapa. Chaymi ashwan tukuyninchikllapapi Santu Ispiritulana kawsayan. Chayraykumi Tayta Dyus kawsanan wasi yupayna kanchikllapa.

3

Pablumi Dyus akrashanpaq intrachikun

¹ Kriyiq masiykuna, nuqa Pablumi qamkuna mana Israelmanta kaqkuna washakanaykillapapaq Jesucristupaq yaĉhachikushayllaparayku prisu kani.

² Chaqa qamkunaqami allita yaĉhankillapana, nuqatami Tayta Dyusqa akrar kaĉhamaran, qamkuna mana Israelmanta kaqkunata Jesucristupaq yaĉhachishutiyllapa washakanaykillapapaq nir.

³ Chaymi Taytanchikllapa Dyusqa kusalata munamar, imanu Wamran Jesucristuwan washamanallapapaq nir payla yarpuyashanmatapis intrachimaran. Chaynu intrakarmi puntata iskribishurllapaqa ashilata intrachishurayllapa.

⁴ Piru kanan qashan iskribishuyanillapa chayta allita liyirqami allitana intrakankillapa, nuqaqami Taytanchik Dyus, Wamran Jesucristuwan washamanallapapaq nir payla yarpushantaqa allitana intrakani nir.

⁵ Chaqa Tayta Dyus payla yarpuyashantaqami, unay tyimpukunaqa mayqanlatapis mana intrachiranchu. Piru kananqami, Tayta Dyusqa Santu Ispiritunwan chay akrashan apustulninkunata, chaynulla paypaq rimaqninkunata ima allita intrachimashallapana.

⁶ Chay payla yarpushanqami kaynu karan: Jesucristupi kriyir washakananllapapaq nir yaĉhachikutiyllapa kriyiqkunaqami, michka mana Israelmanta karmapis, Israel pwiblullamanta yupayna kananllapapaq. Chaynu karmi tukuyninchikllapaqa, uk kwirpulana kanchikllapa. Chaynullami tukuyninchikllapana Tayta Dyus arnimashanchikllapataqa aypashunllapa.

⁷ Piru Tayta Dyusqami kusalata llakipar, akrar kaçhamar pudirninwan yanapamaran Jesucristupaq rir yaçhachikunaypaq.

⁸ Chaymi nishaykillapa: Nuqaqami Jesucristupi kriyiq kaqkunapaqqa yaqqa mana kwintachaypaqla yupay kani. Piru michka chaynu katiymapis, Tayta Dyusqami kusalata llakipamashanrayku yanapamar kaçhamasha mana Israel runakunata intrachinaypaq, Jesucristupaq kusala mana yaqqa intrakaypaq yupay kusala shumaq rimashanta.

⁹ Chaynu yaçhachikunaypaq kaçhamarmi nimasha intrachikunaypaq, tukuy imata rurasha Taytanchik Dyusqa unaymanta-pacha imanumi washamanallapapaq payla yarpushanta nir.

¹⁰ Chaynuqami karan, unaq syilupi tukuy angelkuna, chaynulla wakin mana rikaypaq kusala pudirniyjun mantakuqkunamapis, tukuy la kriyiqkunata uklana yupay kawsaqta rikarqa kwintata qukananllapapaq, imanumi Tayta Dyusqa kusala yaçhaq chaynulla pudirniyjun ima nir.

¹¹ Piru tukuy imata kriyiqkunawan rurarmapis Tayta Dyusqa imanutaq unaymanta-pacha chaynu rurananpaq karanllana Amitunchik Jesucristuwan chaynulla ruraran.

¹² Chaymi kananqa Jesucristupi kriyir, paywan pulla karnaqami, Taytanchik Dyusmanqa mana imapaq manchakur imapischu qimikayta puytinchikllapana.

¹³ Chayraykumi nishaykillapa: Jesucristupaq nuqa yaçhachishurllapa qischakatiyqa, amami disanimakunkillapachu. Chaqa chaynu qischakar ima yaçhachishutiyllapami, Jesucristupi

kriyir washakashaykillapana.

Jesucristumi kusala ukmanta llakipamanchik

¹⁴ Chayraykumi kananqa qunqurikur Taytanchik Dyusman kusalata mañakuni qamkunapaq.

¹⁵ Chaqa payqami unaq syilupi chaynulla kay pachapi kawsaqkunapapa Taytanchikllapari, tukuyлата ruramashanchikllaparayku.

¹⁶ Chaymi Tayta Dyustaqa mañani Santu Ispiritunwan kusala shumaq kaqkunalapi yanapashutinllapa, yarpuynikillapapi pudirniyjun, chaynulla kusala jwirsayjun ima kanaykillapapaq.

¹⁷ Chaynuqami kriyishaykillaparayku, Jesucristuqa shunquykillapapina maydiyapis kawsanqa. Chaymi ashwan Jesucristulapaqna kusalata yarpur, uknikillapa uknikillapapis kusalata llakipanakunkillapa. Chaymi chaynu kawsarqa, imanutaq uk qirumaqa allita çhupakurqa ima katinpis kusalata shachinakun, chaynullami kusalata llakipanakur ima kawsarqa maydiyapis chaynu llakipanakunaykillapapaq yarpurlana kawsayankillapa kanqa.

¹⁸ Chaynullami mañakunipis Jesucristuqa tukuy kriyiqkunata intrachishunanllapapapaq, imanumi payqa kusala ukmanta munamanchikllapa nir.

¹⁹ Chaynullami mañakunipis ukman imakunata intrakanaykillapamantaqa, ashwan Jesucristuqa kusala ukmanta llakipamanchikllapa nir allitana intrakar kawsanaykillapapapaq. Chaynu kawsarqami, Dyus munashanlatana maydiyapis rurur kawsayankillapa kanqa.

20 Taytanchik Dyusqami kusalata yanapamanchikllapa, masta chay mañashanchikllapamantaqa, chaynulla yarpushanchikllapamanmatapis. Chaqa payqami kusala pudirniyun kar, tukuy imata rurayta puytin.

21 Chayraykumi Jesucristupi tukuy kriyiqkunaqa tukuy tyimpu paylatana alabashunllapa. ¡Chaynumi kanqa!

4

Santu Ispirituwan kaqkunaqami uklana yupay kawsashunllapa

1 Chaymi Amitunchik Jesucristo munashanta rurashayrayku prisu karmapis, kusalata rugashunillapa, imanutaq Dyus akraatinllapamaqa kawsanllapa, chaynu qamkunapis kawsanaykillapapaq. Chaqa Tayta Dyusmi akrashushallapari.

2 Chaynu karqa, amami kusa kani nir alabakar imachu, shumaqlata ukninchikllapawanqa kawsankillapa. Chaynulla ima katinpis amami piñakur imachu ashwan llakipanakur imana shumaqta parlankillapa.

3 Chaymi chaynu Santu Ispiritu yanapashutinllapaqa, kawsayarllaqa ukla yupayna maydiyapis llakipanakur ima shumaqta kawsayta kamayllapa.

4 Chaqa allita intrakayllapa: Jesucristupi kriyiqkunaqami uk kwirpulana kanchikllapa. Chaynulla Santu Ispiritupismi ukla. Chaymi Tayta Dyus yanapamashanchikllapa uklayla

washamaqninchik Jesucristupi kriyirqa, washakashana kanchikllapa nir kusalata kunfyakanallapapaq.

⁵ Chaynulla Amitunchikllapaqami ukla. Chaynu katinmi kriyinallapapaq, shutikunal-lapapaqmapis uklari.

⁶ Chaqa kanmi uk Dyusla. Paymi tukuyta Taytanchikllapa. Chaymi paylla tukuyta rikan. Chaynu karmi pay munashantaqa, mayqanwan-pis ruranarqa ruran. Chaqa payqami maypipis pullanchikllapa.

⁷ Piru tukuy nuqanchikkunaqa manami tukuyta chayllata ruranapaqchu kanchikllapa. Ashwanmi Jesucristuqa pay munashannulla ukninchikllapa ukmanta, ukninchikllapa ukmanta rurar, paylata sirbinallapapaq nimashanchikllapa.

⁸ Chaypaqmi Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin:

“Jesucristumi tukuy kuntraqninkunata binsir, riran unaq syiluman.

Chaymi unaq syilumanta-pacha kaçhamuran Santu Ispiritunta tukuyta kriyiqkunata yanapatin uknin uk-manta uknin ukmanta rurar paylata sirbinanllapapaq” nir.

⁹ Piru çima nishaq nirtaq, “Iqaran unaq syiluman” niyan? Chaynu nirqami intrachimanayanchikllapa puntataqa kay pachaman shamusha karan nir.

¹⁰ Chaymi kay pachaman ishkimusha karan Jesucristullami, kusala unaq may syilumanqa iqaran. Chaynuqami ruraran tukuy

imata, chaynulla nuqanchikkunatapis payna rikamanallapapaq.

11 Payllami tukuy kriyiqkunataqa yanapar ukmanta ukmanta rurar payllata sirbinanpaq akraran. Chaymi ukkunataqa apustulkuna kananpaq nisha. Nataq ukkunata-shuypaqa, paypaq rimaqninkuna kananpaq. Ukkunataqami nisha mana kriyiqkunata intrachitin, kriyir washakananllapapaq. Ukkunataqami kriyiqkunata rikananpaq akraran. Chaynulla akraranapis kriyiqkunata yaĉhachinanpaq ima.

12 Chaynuqami Jesucristuqa akraran chaynu ukmanta ukmanta, Dyuspa kaqninkunata yaĉhachinanllapapaq. Chayna Dyuspa kaqninkunaqa waran waran chay kriyishanpiqa masna jwirtiyar, paykunana wakinkunata yaĉhachinanpaq ima.

13 Chaymi chaynu Jesucristupi mas kriyinallapapaq animachimashallapaqa, maydiyaqa tukuy chay yarpuyana kar, allitana Amitunchiktaqa riqsinallapapaq. Chaynuqami Dyuspa Wamran Jesucristupi, allita kriyiqkunana kar, kusa allinlatana kawsashunllapa imanutaq Amitunchikmaqa allinla chaynu.

14 Chaynu allitana intrakarqa, mananami imanutaq uk wamramaqa ukmanta ukmantana yarpupakun, chaynunachu kashunllapa. Chaynullami manana imata yupay wayra wakman kayman purichin chaykuna yupaychu kashunllapapis. Chaqa chaynu wakman kayman puriqkunaqami, kusa allinlata yupay tukur yaĉhachikuqkunamanta dasna ingañakanqallapa.

15 Piru nuqanchikkuna kriyiqkunaqami, kusalata llakipanakur ima tukuy imatapis chiqap kaqlata yaçhachinakunchikllapa. Chaymi chaynuqa waran waranna, Amitunchik munashanta rurar, pay yupayna kawsashunllapa. Chaqa payqami tukuy kriyiqkunapaqa umanchikllapa yupay-ari.

16 Chaymi Jesucristupi kriyishanchikllaparayku uk yarpuyana ima kar, tukuyninchikllapa yanapanakushunllapa, Dyus munashannu kawsanalapapaqqa. Chaqa allita yarpuyllapa: Imanutaq kwirpunchikllapapa partinkunamaqa tukuy imapi yanapanakunllapa. Chaynu yanapanakur ima shumaqta kawsarqami, mas allita waran waranna Jesucristupiqa kriyishunllapa.

Jesucristupi kriyirqami mushuqmanta nasisha yupayna kawsashunllapa

17 Kriyiq masiykuna, Amitunchik Jesucristupa shutinpi kusalata rugashaykillapa: Amanami Dyusninchikta mana riqsir, kusala ukman mana allinkunata rurar kawsanllapa, chaynunachu kawsankillapa. Chaqa paykunaqami munashanlata yarpur rurar, kusala mana allintachu kawsanllapa.

18 Chaynu karmi paykunaqa mana imalatapis intrakayta puytinllapachu chay allin kaqmantaqa. Chaymi maydiyapis mana yaçhanllapachu shumaqta kawsaytaqa; ashwanmi kusala saqrata kawsanllapa. Chaqa chaynuqami kawsanllapa shunqunllapata kusalata ankuchasha kar, Amitunchik nishankunata mana intrakanashanrayku.

19 Chaynu kawsaq runakunaqami, limpu kuchiyasha kar mana intrakanllapanachu. Chaymi maydiyalapis kwirpun munashanlata rurar kawsanllapa. Chaynu karmi mana tantyakarchu, chay mana allin kaqkunataqa mayqannintapis masta rurananpaq yarpurla kawsanllapa.

20 Piru qamkuna-shuypaqami mana chaynu kawsanaykillapapaqnachu Jesucristupaq uyakurqa yaĉhakushaykillapa.

21 Chaymi chiqapta paypaq uyakur yaĉhakushana karqa, yaĉhayankillapana payqa imanumi kawsanallapata munan nir.

22 Chayraykumi unay imanu kawsaq kankillapa chayta-shuypaqa qunqar dijayllapana. Chaqa chay mana allinkunaraykumi, kusala saqra mana allinta rurarla, maydiyapis mana shumaqta kawsayta puytiqchu kankillapa.

23 Chaymi kananqa yarpuynikillapapiqa allin kaqlatana rurayta yarpur, mushuqmanta nasisha yupayna kawsayllapa.

24 Chaynuqami imanutaq Tayta Dyus, payta yupay mushuqmantana rurashushanllaparayku allinlatana rurar kawsayllapa. Chaymi unay kawsayashaykillapamantaqa ukmanta kawsayllapa, chay chiqap kaqlapi yarpur, kusa shumaqlata rurar imana.

25 Chayraykumi, amana masqa llullakur imaqa rimankillapanachu. Ashwanmi imatapis karanlata willankillapa uknikillapataqa. Chaqa michka achka karmapismi, tukuyari uk kwirpulana kanchikllapa Jesucristupi kriyishanchikllaparaykuqa.

26 Chaymi imanupi uknikillapawan piñakurmaqa, dasla shumaqchanakunkillapa, ama uchakunaykillapapaq. Amami uknikillapawan piñachinakushallaqa, tukuy unaq, manaqa tukuy tutaqa pasankillapachu.

27 Chaqa mana das shumaqchanakurqami, ashwan chay dyablu munashanta rurananpaqna dijayankillapa.

28 Chaymi mayqanpis suwakuyasha ima karqa, amanami qashanqa suwakunkillapanachu. Ashwanmi makikillapawan trabajar imaykillapalataqa tarikurna, ashwan wakin ministiqkunata yanapayllapa.

29 Chaynulla amami mana allinkunataqa rimankillapanachu. Ashwanmi imatapis shumaqlata rimankillapa. Chaynuqami wakinnikikunata yanapayankillapana. Chayna chay uyapashuqkunaqa shumaqtana yarpur mas allitana Jesucristupi kriyinanllapapaq.

30 Tayta Dyuspa Santu Ispiritun siñalashushallapa yupayna qamkunapi kawsayan chaytaqami, ama llakichinkillapanachu. Chaqa payraykumi allita yaçhayankillapana, maydiyaqa washakanapaq diya çhamutinga washakashana kashaq nirqa.

31 Chayraykumi shunquykillapapi piñakuykunata, chay sunsunulla piñakuykunata, chay anyanakuykunata, chay jurapakuykunata, chaynulla chay tukuy mana allin ruraykunataqa itakuq yupay ashuchiyllapana qamkunamanataqa.

32 Chaymi ashwan mayqanwanpis llakipanakur shumaqta kawsayllapa. Chaynulla uknikillapa imata rurashutinllapapis llakipar

pardunayllapa. Chaqa imanutaq Taytanchikllapa Dyusmaqa, Wamran Jesucristurayku llakipar pardunamaranchikllapa chaynulla.

5

Dyus yupaylana kawsashunllapa

¹ Kriyiq masiykuna, qamkuna Dyusninchikpa akrashan wamrankuna kaqkunaqami, imanutaq paymaqa kusala shumaqta kawsan, chaynu kawsankimanllapa.

² Chaymi imata rurarpis uknikillapa uknikillapa llakipanakur ima rurayllapa. Chaqa imanutaq Jesucristumaqa kusalata llakipamarninchikllapa uchanchikllaparayku paylla wanuranmapis. Chaynu wanurmi, imanutaq uk ufrinditata rupachishamaqa kusala shumaq mishkita asyakun, * chaynumi Tayta Dyuspa naypanmanqa qimikaran.

³ Chaymi qamkuna, Dyus akrashan kusala shumaq kaqninkunana karqa, amami ukwan ukwan pununaykillapapaq, chaynulla ukman pingaypaq imakunata ruranaykillapapaq rimankillapalamapischu. Chaynulla amami imaykillapata qamkunalapaq tantakunaykillapapaqmapis rimankillapachu.

⁴ Amami kusala saqrata, chaynulla sunsunullaqa rimankillapachu. Chaynulla amami kusa

* **5:2** Dyuspaq ufrindita kusala mishkita asyakun nir mas intrakanarqa, rikashunllapa: Génesis 8.20-21; Éxodo 29.18,25,41; Levítico 1.9,13,17.

pinqaypaqkunata rimar imaqa grasyakunkilla-palamapischu. Ashwanmi chay mana allinkunata rimanaykillapamantaqa, Taytanchik Dyuslata payji nir ima alabayllapa.

⁵ Chaqa qamkunaqami allita intrakankillapana, mayqanpis masayjun kar ukwan ukwan punuqkuna, chaynulla mana masayjun kaqkuna pakaplla punuqkuna, chay kusala pinqaypaq imakunata ruraqkuna, chaynulla mayqanpis payllapaq imankunata kusalata tantakuyta munaqkunaqami, Jesucristupa Taytan Dyus mantakuyashanmanqa, mana yaykuyta puytingallapachu nir. Chaqa chaynu imankunalapi yarpuqkunaqami, Dyusninchikta mana adurarchu, ashwan chay iman kaqkunata aduraq yupayna.

⁶ Chaynulla amami mayqanpis uchakuchishunanllapapaq llullachir yaçhachishunqallapachu. Chaqa chaynu yaçhachikutinllapami, Tayta Dyusta mana kasurnachu, ashwan paykuna munashannullana kawsanllapa. Chaymi Tayta Dyusqa tukuy chaykunawanqa piñakur, kusala manchaypaq kastigutana kaçhamun paykunamanqa.

⁷ Chayraykumi chay munashanlata rurar kawsaqkunawanqa ama piçhunakunkillapalamapischu.

Dyus yupay achkiraqlapina kawsashunllapa

⁸ Qamkunaqami, Jesucristuta unay mana riqsirqa, tutaparaqpi yupay kar mana allinkunata rurar kawsaq kankillapa. Piru kanan-shuyapaqami Amitunchikpi

kriyishaykillaparayku, paywan pullachakashana kankillapa. Chaymi ashwan uk achkirachikuq yupaylana, allinkunalata rurar kawsayllapa.

⁹ Chaqa chay achkirachikuq yupay Jesucristuwan kaqkunaqami, imatapis allinkunalata, chiqap kaqkunalata rurar, ukninkunamatapis llakipar ima kawsanllapa.

¹⁰ Chaymi allita intrakayllapa Amitunchik Jesucristuqa imanumi kawsanata munan nir. Chaynu intrakarqami, pay munashannula maydiyapis kawsankillapa.

¹¹ Chaynulla chay tutaparaqpi kaqkuna mana allinkunata yanqalla ruranllapa chaykuna yupayqa amami rurankillapachu. Ashwanmi allinlata rurar kawsar, intrachinkillapa chaynu pakaplla mana allinta rurayashanllapaqami, mana allinchi nir.

¹² Chaqa chay mana allinkunata pakaplla rurayashanllapapaq rimanapaqqami kusala pinqaypaq.

¹³ Piru Taytanchik Dyusmi, chaynu mana allinkunata rurayatinllapamapis, shutiman rikarichin chay rurayashanllapataqa.

¹⁴ Chaqa chay achkirachikuq chayqami ima mana allinta rurayashamapis, tukuylata shutillamanna rikarichin. Chayraykumi iskribikashakunapiqa nin:

“Rikchakuy qam punuqqa.

Chay wanushakunapa rurinmanta sharimuy, Jesucristumi achkirachishunqana” nir.

¹⁵ Chayraykumi, allita kwintata qukayllapa, ¿imanutaq Dyuspa naypanpiqa kawsayani? nir.

Chaymi chaynu kwintata qukarqa, amanami sun-sunulla yarpupakurnachu, ashwan tukuy allin kaqkunalapaq kusata intrakarna kawsankillapa.

¹⁶ Chaymi kay tyimpukunapiqa imuraspis allinlata rurar kawsayllapa. Chaqa kay tyimpu kawsayashanchikllapapiqami, mayqanpis mana allinkunalata rurarna kawsayanllapa.

¹⁷ Chaymi qamkuna kriyiqkunaqa amami sun-sunullaqa imatapis rurankillapachu. Ashwan allita intrakar, Tayta Dyus munashannulla rurankillapa.

¹⁸ Chaynulla amami maçhankillapa imapischu. Chaqa chaynu maçhar imaçami, mana tanyakar imachu, munashanlata ruranllapa. Ashwanmi tukuy kawsaynikillapataqa, Santu Ispiritupa makinlapina dijayllapa pay munashannullana rurachir kawsachishunanllapapaq.

¹⁹ Chaymi ashwan uknikillapa uknikillapa salmukunata, himnukunata, Amitunchikpa takinkunata ima takir kusalata animachinakunkillapa. Chaynuçami tukuy shunquykillapawan Amitunchikta alabar imana kusala shumaqta kawsankillapa.

²⁰ Chaymi imuraspis Amitunchik Jesucristupa shutinlapi, tukuy imapi yanapamashanchikpaq tukuy tyimpu Taytanchik Dyustaqa payji nir ima alabashunllapa.

Masayjunkunaqa kasunakur imana kawsashunllapa

²¹ Kriyiq masiykuna, qamkunaçami Jesucristupi kriyishaykillaparayku, uknikillapa

uknikillapa rispitanakur, kasunakur ima shumaqta kawsankillapa.

²² Qamkuna kriyiq warmikuna, runaykillapata allita kasunkillapa, imanutaq Amitunchik Jesucristuta kasunkillapa chaynulla.

²³ Chaqa runaqami, warminpaqa uman yupay. Imanutaq Jesucristumaqa paypi kriyiqkunapaqqa uman yupay chaynu. Chaynulla Jesucristuqami washamaqninchikllapa. Chaqa tukuy kriyiqkunaqa paypa kwirpun-ari kanchikllapa.

²⁴ Chaymi imanutaq, tukuy kriyiqkunamaqa Jesucristuta kusalata rispitar ima kawsanllapa, chaynumi qamkuna kriyiq warmikunapis runaykillapataqa tukuy imapipis kusa rispitulawan kasunkillapa.

²⁵ Chaynulla qamkuna kriyiq runakunapis, warmikillapata kusata llakipayllapa, imanutaq Jesucristumaqa, chay tukuyla kriyiqkunapaq llakishanrayku, wanuranmapis chaynulla.

²⁶ Chaynuqami ruraran, tukuy paypa kaqninkunaqa chay shutikushanllaparayku, chaynulla chay paypa rimayninwan kusala shumaq chuyala yupayna kananllapapaq.

²⁷ Chaynu karllapanaqami paypa kaqninkunana kar, shumaqchakashana kanqallapa. Chaymi manana ima lisyakar alliyasha yupay, granuyjun imalamapischu kanqallapa. Ashwanmi tukuyla kusa shumaqchakashana kanqallapa.

²⁸ Chaymi imanutaq uk runamaqa paypa kwirpunpaq kusata llakin, chaynumi llakinman warminpaqpis. Chaqa mayqanpis warminpaq

llakiqqami, paypa kwirpunpaqpis kusalata llakiyan.

²⁹ Chaqa manami mayqanpis paypa kwirpuntaqa çhiqninchu. Ashwanmi imanullapis qaran, kuytan ima, imanutaq Jesucristumaqa paypa kaqninkunataqa kusata kuytan chaynulla.

³⁰ Chaqa tukuy kriyiqkunaqa michka achka karllapamapis paypa kwirpun-ari kanchikllapa.

³¹ Chayraykumi, runaqa taytanta dijar warminlawanna kawsanqallapa. Chaynami ishkantinqa uk kwirpulana yupay kawsanqallapa.

³² Chaqa imanutaq uk runa warminwan pullachanakurmaqa ishkantinqa ukla yupayna, chaynumi mayqanpis Jesucristupi kriyirqa uklana paywanqa. Piru Tayta Dyus chaynu yarpushan unay mana intrakaypaq kasha karmapis, kusala shumaq kasha, allita intrakashaqa.

³³ Chayraykumi qamkunamanta runa kaqkunamaqa, ama qunqarchu warmikillapapaq llakiyllapa, imanutaq kwirpuykillapapaq llakinkillapa chaynulla. Chaynulla warmi kaqkunapis runaykillapata rispitar, kasur ima kawsayllapa.

6

Wamrakuna taytaykillapata kasunkillapa

¹ Kanan-shuypaqa wamra kaqkunata nishaykillapa: Taytaykillapata, mamaykillapata kusa rispituwan kasuyllapa, Amitunchik Jesucristupana kashaykillaparayku nir.

Chaqa chaynu taytanchikta, mamanchikta kasushanchikllapaqami kusala allin, shumaq ima.

² Chaqa Tayta Dyus mantakushanmanta ukqa kaynu nin: “Taytaykita, mamaykita kusa rispituwan kasuyllapa” nir. Chaymi chay mantakuy nishanta rurarqashi,

³ kay pachapiqa kusala unayta, chaynulla kusala shumaqtanashi kawsashunllapa nir arnimaranchikllapa.

⁴ Nataq qamkuna tayta kaqkuna-shuypaqa, amami wamraykillapata imapaq sunsunulla willar imaqa piñachinkillapachu. Ashwanmi shumaqlata willar ima, allita Amitunchik Jesucristulapina kriyir kawsananllapapaq intrachinkillapa.

Sirbikuqkuna patrunkillapawan rispitanakunkillapa

⁵ Chaynulla qamkuna sirbikuq kaqkuna, kay pachapi kaq mantaqnikillapata allita kasunkillapa. Chaymi ima trabajuta rurarpis kusa rispituwan, manchakuqnula, karanlata, shunquykillapapi aligriyar ima rurankillapa, Jesucristuta sirbiq yupaylla.

⁶ Qamkunaqakish mantaqnikillapa pullaykillapa katinmala paykunawan allinpi kanaykillapapaq nirma imatapis rurayatkillapa. Ashwanmi Jesucristupa sirbiqnin kashaykillaparayku, imata rurarpis tukuy shunquykillapawan, Dyus munashannula rurankillapa.

⁷ Chaymi ima trabajuta rurarpis, amami kwashalla imachu rurankillapa. Ashwanmi

imata rurarpis Amitunchikllapaqna rurankil-lapa, mana runakunapaq yupaychu.

⁸ Chaqa yaçhashanchikllapanu, mayqanpis sirbikuq kar, mana sirbikuq karmapis, allinlata rurasha kashallapaqa, Amitunchik Jesucristuqami pagramaqninchikllapa yupayna, kusa allinlata yanapamashunllapa.

⁹ Nataq qamkuna mantakuq kaqkunapis, imanutaq sirbiqnirikuna kasushurllapa karanlata ima ruranllapa, chaynullami chay sirbikuqnirikunawan imatapis karanlata rurayllapa. Amami imapaq jurapar, ima mana allinta ruranaykipaqmapis yarpunkillapachu. Chaqa allita yarpuyllapa qamkuna mantakuqkunaqa: Chay sirbiqniki chay, chaynulla qampismi unaq syilupi Amitunchikllata sirbiyankillapa. Chaqa payqami, mana mayqantapis ukmanta ukmantachu rikamanchikllapa. Ashwanmi tukuylla paypaqqa chaylla kanchikllapa.

Amitunchikpi kriyir kamakashanchikwanmi washakashunllapa

¹⁰ Kriyiq masiykuna, yaçhashanchikllapanumi Amitunchik Jesucristuqa mana tukukaq pudirniyun. Chaymi qamkunaqa chay pudirninpi imuraspis aypakusha yupaylana shachinakuyllapa.

¹¹ Chaynuqami imanutaq suldadumaqa guerraman rir maqanakunanpaq kusalata kamakan, chaynumi qamkunapis Dyusninchik imanu imanu washakanaykillapaq chay tukuy saqra mana allinkunamanta nir willashushanllapanulla kamakayllapa. Chaynu

katkillapa, yarpuykillapapi chay dyablu ukmanta ukmanta yarpuchishutinllapaqa, mana kwintacharnachu imata saručhaq yupayna itakunaykillapapaq.

¹² Chaqa allita yarpuyllapa: Nuqanchikkuna kriyishanchikllaparaykuqa, manami nuqanchik yupay aychayjun, tulluyjun runakunawanchu maqanakuq yupayqa kanchikllapa. Ashwanmi unaq syilumanta chay mana allinta rurachikuqkunawan maqanakuq yupayqa kanchikllapa. Chaqa chay tutaparaqllamanta kar, mana allinta rurachikuqkunaqami, kusata mantakun, imatapis paykunapa yarpuyinllamanta rurachikunllapa ima.

¹³ Chaynami imanutaq suldadumaqa guerraman rinanpaq kusalata kamakar rin, chaynu qamkunapis Dyusninchik imanuwashakanaykillapapaq nir willashushanllapawan alli kamakashalana kayllapa. Chaymi chay kusala mana allin saqra diyakuna chamutinmapis, kriyishaykillapanulla shachinakunaykillapapaq.

¹⁴ Chayraykumi imanutaq suldadumaqa allita waçhkakur kamakan maqanakuq rinanpaqqa, chaynumi qamkunapis chay chiqap kaqlawan allita waçhkakusha yupayna kamakayllapa. Chaynullami imanutaq chay suldadumaqa qasqunta washananpaqpis jyirrumanta rurakasha kamsanta yupay yakakun, chaynumi qamkunapis imatapis allin kaqlata ruranaykillapapaq yakakuq yupay kamakashana kayllapa.

¹⁵ Chaynulla imanutaq uk suldadumaqa

imuraslapis sapatunta alli yakakushala purin, chaynu yupaymi qamkunapis imuraslapis kusa kamakashalana kayllapa. Chaynu karqa imanumi Jesucristuqa shumaqchamanayanchikllapa nir yaĉhachikunaykillapapaqqa imuraslapis listuna kayankillapa kanqa.

¹⁶ Chaynuqami imanutaq suldadumaqa jyirru-manta rurakasha iskudunwan washakan, chaynumi qamkunatapis chay kriyirlla kawsashaykillapaqa washashunqallapa, tukuyla chay mana allinkuna nina ratakuq flicha yupay chaykunamantaqa.

¹⁷ Chaynullami imanutaq uk suldadumaqa umanta washananpaqqa kaskunta umakur mana dijanchu imuraslapis, chaynumi qamkunapis Amitunchikmi washamayanchikllapa nir kunfyakashaykillapataqa ama qunqarchu yarpuynikillapalapi purichinkillapa. Chaynulpapismi Santu Ispiritu Dyuspa rimayninta uk ispada yupay kar washashunanllapapaq qushushanllapataqa waran waran ama qunqarchu allitana intrakankillapa.

¹⁸ Chayraykumi qamkunaqa allinpi mana allinpi karmapis amami dijankillapachu Amitunchikman mañakuytaqa. Chaymi imuraspis mañakurqa, Santu Ispiritu yanapashutinllapa mañakunkillapa. Chaynu karqami, maydiyapis alamirala kar, mana disanimakur imachu, ashwan Dyus tukuylata akrashan kaqkunapaqpis mañakunkillapa.

¹⁹ Chaynullami nuqapaqpis Taytanchik Dyusman mañakunkillapa, pay yanapamatin allinkunalata rimanaypaq. Chaynulla pay

yanapamatin, rir ama manchakur imachu yaĉhachikunaypaq imanü Taytanchikllapa Dyusqa payla yarpusha washamanallapapaq nir.

²⁰ Chaqa Dyusmi nuqataqa kaĉhamasha uk kunachikuqta yupay, rir parlakunaypaq chay shumaq rimayninpaqqa. Chaymi chaynu yaĉhachikushaypaq kananqa prisu kani. Chayraykumi qashan nishunillapa: Mañakunkillapa nuqapaq mana manchakur imachu, chay shumaq rimayninpaq parlakunaypaq nir.

Pablumi tukukananta saludakun

²¹ Chay kriyiq masinchikllapa Tíquico shamurmi, allita parlashunqallapa nuqapaq imatami rurayani nirmapis. Chaqa pay ukninchikllapami, Amitunchik munashannulla kusalata yanapaman Amitunchikpaq yaĉhachikunayllapapaqqa.

²² Chayraykumi payta qamkunaman kaĉhamuni, imatami rurayanillapa nir ima animachishunanllapapaq.

²³ Kriyiq masiykuna, mañakunillapa Taytanchik Dyusman, chaynulla Amitunchik Jesucristumanpis, tukuy kriyiqkunataqa yanapar ima shumaqta kawsachishunanllapapaq. Chaynuqami ashwan mas allitana kriyinkillapamapis.

²⁴ Chaynulla Amitunchik Jesucristuta tukuylla munar mana shaykuq kriyiqkunatami, Amitunchikqa kusalata llakipar ima yanapashurllapa shumaqta kawsachishunqallapa.

Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a